

У. У. Пятрэнка

СТРАТЭГІІ ПЕРАКЛАДУ МАСТАЦКАГА ТЭКСТУ
З ІТАЛЬЯНСКАЙ НА БЕЛАРУСКУЮ МОВУ
(на матэрыяле зборніка апавяданняў А. Табукі “Сны сноў”)

Перакладніцкія стратэгіі выбудоўваюцца на фоне выяўлення тых элементаў структуры перакладанага тэксту, якія павінны быць адлюстраваны ў перакладзе, каб захаваць усю сукупнасць суб’ектыўна значных рыс мастацкага твора на мове перакладу. Пад імі маецца на ўвазе эстэтычная іерархія каштоўнасцяў арыгінала, якая вызначаецца перакладчыкам у працэсе інтэрпрэтацыі адпаведнага тэксту і абумоўлівае прапанаваныя ім перакладніцкія развязкі. Спроба зразумець агульныя стратэгіі мастацкага перакладу звязана, з аднаго боку, з перакладаным творам і яго асяроддзем, а з іншага боку, з перакладчыкам і яго асяроддзем, яго бікультурнай і двухмоўнай кампетэнцыяй, яго творчым патэнцыялам. Перакладчык выступае, перш за ўсё, у якасці чытача на мове арыгінала і, у другую чаргу, у якасці сааўтара мастацкага твора на мове перакладу.

Мэтай даследавання з’яўляецца выяўленне стратэгіі перакладу, якія былі выкарыстаны пры перакладзе зборніка апавяданняў А. Табукі “Сны сноў”, а таксама вызначэнне іх эфектыўнасці і ўплыву на ўспрыманне тэксту

на беларускай мове. Дасягненню пастаўленай мэты паспрыяла рашэнне наступных задач: 1. Вывучыць паняцце стратэгіі перакладу ў перакладазнаўстве і лінгвістыцы і прааналізаваць стратэгіі перакладу мастацкага тэксту; 3. Прааналізаваць пераклад апавяданняў зборніка “Сны сноў” А. Табукі на беларускую мову і выявіць выкарыстаныя перакладчыкам стратэгіі. Такім чынам, аб’ектам даследавання з’яўляецца зборнік апавяданняў А. Табукі “Сны сноў” і яго пераклад на беларускую мову, а прадметам – стратэгіі перакладу мастацкага тэксту з італьянскай мовы на беларускую. Пераклад мастацкага тэксту ўяўляе сабою складаны і шматгранны працэс, які патрабуе не толькі глыбокіх ведаў мовы арыгіналу, але і тонкага разумення культурных кантэкстаў, стылістычных асаблівасцяў і аўтарскай задумы. У гэтым працэсе перакладчык сутыкаецца са мноствам задач, якія патрабуюць гнуткіх і разнастайных падыходаў, каб захаваць сэнсавую і эстэтычную цэласць арыгінальнага тэксту.

Асноўнымі стратэгіямі перакладу, выяўленымі ў працэсе даследавання апавяданняў зборніка А. Табукі “Сны сноў”, з’яўляюцца: дабаўленне, мадуляцыя, генералізацыя і канкрэтызацыя. Таксама была выкарыстана стратэгія эксплікацыі, пры дапамозе якой былі адаптаваныя некаторыя радкі такім чынам, каб дапамагчы чытачу пераклада пагрузіцца цалкам у твор.

У цэлым, аналіз перакладу апавяданняў А. Табукі на беларускую мову паказаў, што выкарыстанне разнастайных стратэгіяў перакладу дазваляе дасягаць высокага ўзроўню адэкватнасці і ўспрымання перакладзеных тэкстаў, што пацвярджае значнасць і актуальнасць абраных падыходаў. Гэтыя стратэгіі дапамагаюць захоўваць глыбіню і шматслойнасць арыгінала, адаптуючы яго для чытача, і дэманструюць важнасць гнуткага і ўсвядомленага падыходу да перакладу мастацкай літаратуры.